

افزایش نرخ رشد اقتصادی و سرمایه‌گذاری در دولت سیزدهم

رئیس‌سازمان برنامه و بودجه کشور از جهش چشمگیر رشد اقتصادی کشور در دولت سیزدهم، افزایش نرخ رشد سرمایه‌گذاری و نرخ رشد بخش نفت و گاز خیرداد.به گزارش ایسنا، داوود منظرودر صفحه‌خودش در فضای مجازی نوشت: در بین زیر بخش های اصلی اقتصاد، در حالی‌که متوسط رشد ارزش افزوده گروه صنایع و معادن (به‌جز استخراج نفت و گاز) در سال‌های ۱۳۹۷ تا ۱۳۹۹ برابر ۸.۲ درصد بود، متوسط این نرخ در سه سال دولت سیزدهم به هفت درصد رسید. وی با اشاره به جهش چشمگیر رشد اقتصادی کشور در دولت سیزدهم، اظهار کرد: در حالی‌که میانگین رشد اقتصادی در سه سال پایانی دولت دوازدهم منفی ۲.۰۵ درصد بود، رشد اقتصادی کشور با یک جهش چشمگیر در سال‌های ۱۴۰۰، ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲ به ترتیب به ۵.۵۶، ۵.۵۶ و نزدیک به شش درصد رسید. منظر همچنین متوسط رشد نفت و گاز در دولت سیزدهم را ۱۱.۴۶ درصد عنوان کرد و گفت: متوسط نرخ رشد بخش نفت و گاز هم از منفی ۱۶.۱ درصد در سال‌های ۱۳۹۷ تا ۱۳۹۹، به مثبت ۱۱.۴۶ درصد در سه سال اول دولت سیزدهم افزایش یافت. رئیس سازمان برنامه و بودجه در توضیح دیگری متوسط نرخ رشد گروه خدمات را مثبت ۵.۸ درصد در سه سال اول دولت سیزدهم عنوان و اظهار کرد: این نرخ منفی ۳.۱ درصد در سال‌های ۱۳۹۷ تا ۱۳۹۹ بود.

رئیس‌سازمان برنامه و بودجه کشور از جهش چشمگیر رشد اقتصادی کشور در دولت سیزدهم، افزایش نرخ رشد سرمایه‌گذاری و نرخ رشد بخش نفت و گاز خیرداد.به گزارش ایسنا، داوود منظرودر صفحه‌خودش در فضای مجازی نوشت: در بین زیر بخش های اصلی اقتصاد، در حالی‌که متوسط رشد ارزش افزوده گروه صنایع و معادن (به‌جز استخراج نفت و گاز) در سال‌های ۱۳۹۷ تا ۱۳۹۹ برابر ۸.۲ درصد بود، متوسط این نرخ در سه سال دولت سیزدهم به هفت درصد رسید. وی با اشاره به جهش چشمگیر رشد اقتصادی کشور در دولت سیزدهم، اظهار کرد: در حالی‌که میانگین رشد اقتصادی در سه سال پایانی دولت دوازدهم منفی ۲.۰۵ درصد بود، رشد اقتصادی کشور با یک جهش چشمگیر در سال‌های ۱۴۰۰، ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲ به ترتیب به ۵.۵۶، ۵.۵۶ و نزدیک به شش درصد رسید. منظر همچنین متوسط رشد نفت و گاز در دولت سیزدهم را ۱۱.۴۶ درصد عنوان کرد و گفت: متوسط نرخ رشد بخش نفت و گاز هم از منفی ۱۶.۱ درصد در سال‌های ۱۳۹۷ تا ۱۳۹۹، به مثبت ۱۱.۴۶ درصد در سه سال اول دولت سیزدهم افزایش یافت. رئیس سازمان برنامه و بودجه در توضیح دیگری متوسط نرخ رشد گروه خدمات را مثبت ۵.۸ درصد در سه سال اول دولت سیزدهم عنوان و اظهار کرد: این نرخ منفی ۳.۱ درصد در سال‌های ۱۳۹۷ تا ۱۳۹۹ بود.

«تجارت» از لزوم تغییر مسیر سیاستگذاری برای مدیریت بازار دلار گزارش می‌دهد

درس‌های ارزی برای سیاستگذار

در اواخر سال ۹۶ تا میانه سال ۹۷ به ۱۸ هزار تومان رسید. این روند افزایشی تا پایان دولت دوازدهم هم ادامه داشت و دلار تا سقف ۳۰ هزار تومانی هم بالا رفت و در پایان دولت روحانی نرخ ارز برای اسکناس سبز در محدوده ۲۵ هزار تومان به کار خود پایان داد. دولت سیزدهم اما در شرایطی کار خود را در تابستان ۱۴۰۰ آغاز کرد که کنترل گرانی‌ها به عنوان برنامه اصلی دولت عنوان شده بود. مهار نسبی دلار تا بهار ۱۴۰۱ ادامه داشت اما بعد از حذف ارز ۴۲۰۰ تومان که پس از کش و قوس‌های فراوان میان مجلس و دولت اتفاق افتاد، شوک‌آرزی دیگری به اقتصاد تحمیل شد و در نهایت حذف ارز ترجیحی زمینه را برای افزایش سطح عمومی قیمت کالاها ایجاد کرد. اگرچه که ارز ترجیحی در دوران حیات خود آسیب‌های زیادی

به دنبال داشت و سبب رانت و فساد در اقتصاد شده بود اما به دلیل مهیا نبودن فضای اقتصاد کلان و بالا بودن تورم حذف این ارز آثار منفی را ایجاد کرد. از این رو سال ۱۴۰۱ سالی برای بروز یک شوک ارزی دیگر برای اقتصاد ایران بود. اما سال ۱۴۰۲ با تغییر مدیریت کلان بانک مرکزی سیاست‌های پولی تغییر کرد و رویکرد انقباضی بر فضای سیاستگذاری این نهاد پولی حاکم شد تا بلکه از این طریق جلوی افزایش بیشتر قیمت ارز گرفته شود.

تا میانه‌های سال گذشته قیمت دلار در محدود ۵۰ تا ۵۵ هزار تومان تثبیت شد، اگرچه خیلی از کارشناسان این قیمت را به دلیل تورم بالا در اقتصاد واقعی نمی‌دانستند و صحبت از دلار ۶۰ و ۷۰ هزار تومانی در همان مقطع مطرح می‌شد. در نیمه

اقتصاد دانش‌بنیان موجب تحقق شعار سال می‌شود

عضو کمیسیون برنامه و بودجه و محاسبات مجلس شورای اسلامی به بیان توضیحاتی درباره تأثیر توجه به اقتصاد دانش‌بنیان در تحقق شعار سال و مشارکت مردم در جهش تولید پرداخت. جعفر قادری عضو کمیسیون برنامه و محاسبات مجلس شورای اسلامی در گفت و گو با مهر، درباره تأثیر توجه به اقتصاد دانش‌بنیان در تحقق شعار سال و مشارکت مردم در جهش تولید گفت: بحث حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان به نوعی مشارکت دادن قشرها و گروه‌های تحصیل کرده و متخصص در تولید است. وی در ادامه بیان کرد:

در حال حاضر با توجه به اینکه شرکت‌های دانش‌بنیان برای کشور مزیت نسبی ایجاد کرده‌اند و این شرکت‌ها هستند که دروازه ورود ما به بازارهای رقابتی جهانی و بین‌المللی هستند باید به شرکت‌های دانش‌بنیان توجه ویژه‌ای داشته باشیم. این نماینده مجلس یازدهم ادامه داد: در مواجهه با کشورهایی که در یک سطح تکنولوژی هستند رشد و توسعه فناوری دانش پایه برای ما مزیت نسبی ایجاد می‌کند. قادری در ادامه با اشاره به اینکه حمایت کردن از این شرکت‌ها به نوعی می‌تواند مشارکت بیشتر مردمی را به دنبال داشته باشد خاطر نشان کرد: علاوه بر این توجه به شرکت‌های دانش‌بنیان می‌تواند جهش قابل توجهی در تولید را به دنبال داشته باشد. یکی از کاستی‌ها و نقص‌هایی که در اقتصاد ما وجود دارد این است که دارای یک اقتصاد دانش‌بنیان نیستیم.

«تجارت» از لزوم تغییر مسیر سیاستگذاری برای مدیریت بازار دلار گزارش می‌دهد

درس‌های ارزی برای سیاستگذار

دوم سال گذشته با بروز تنش‌های سیاسی در منطقه و سایه انداختن آن بر فضای سیاسی و اقتصادی ایران، زمینه را برای رشد قیمت ارز فراهم کرد. دلار در اواخر سال گذشته به محدوده ۶۰ هزار تومان رسید و با شروع سال ۱۴۰۳ و به دنبال تشدید تنش‌های میان ایران و اسرائیل شرایط به گونه‌ای پیش رفت که دلار تا حدودین ۶۴۸ تا ۷۰ هزار تومان هم افزایش یافت. اما بعد از تعدیل ریسک‌های منطقه‌ای و نظامی شرایط تغییر کرد و تا یک ماه بعد دلار به شدت روند کاهش‌شی را طی کرد و از کانال ۶۰ هزار تومانی هم عقب نشینی کرد و اکنون نیز در محدوده ۵۷ هزار تومانی در بازار آزاد معامله می‌شود.

حالا دولت جدید در چنین شرایطی قرار است مدیریت بازار ارز و بانک مرکزی را به دست بگیرد که اگرچه قیمت دلار روند نزولی را طی کرده اما همچنان سایه ریسک‌های سیستماتیک و نااطمینانی‌های داخلی و خارجی وجود دارد و همین مسئله می‌تواند زمینه را برای بروز شوک‌های بعدی ارزی در ماه آینده فراهم کند. بنابر این اگر دولت جدید کنترل تورم را در اولویت خود قرار بدهد و رشد نقدینگی را با ابزارهای سیاستی مهار کند می‌تواند ثبات واقعی به بازار ارز ببخشد. طبیعی است که پایین نگه داشتن قیمت ارز در شرایط تورم بالای ۲۵ درصد آسان‌تر سویی بر اقتصاد در بلند مدت خواهد داشت و نتیجه‌ای جز بروز جهش‌های قیمتی نخواهد داشت. اتفاقی که بارها و بارها در گذشته نیز تجربه شده است. از این رو دولت چهاردهم باید از سیاست‌های غلط گذشته عبرت لازم را بگیرد. دولت جدید در شرایط سخت داخلی و بین‌المللی مدیریت اجرایی را در حوزه مختلف از جمله اقتصاد به دست می‌گیرد که همچنان ابرچالش‌ها مختلف در اقتصاد ایران تداوم دارد، از این رو باید برنامه جامع بلندمدتی برای رفع این ابرچالش‌ها ارائه شود. در غیر این صورت نمی‌توان به حل و فصل این مسایل که از تورم تا افت سرمایه‌گذاری و بحران محیط زیست و ورشکستگی صنودق‌ها را شامل می‌شود امیدوار بود.

گروه اقتصاد کلان: اقتصاد ایران در سال گذشته نسبت به وضعیت دلار شرطی شده است. به طوری که به کوچکتربین نوسان قیمت دلار در جهت صعودی، قیمت کالا و خدمات در داخل افزایش می‌یابد و هزینه واردات بالا می‌رود. به گزارش «تجارت»، شوک‌های ارزی برای هر اقتصادی به مانند یک زلزله بزرگ می‌ماند. اتفاقی که از دهه ۷۰ شمسی تا کنون چندین و چند بار در اقتصاد ایران رخ داده است. بزرگترین آسیب این رخداد منفی، بروز و نهانیدن شدن نااطمینانی برای فضای اقتصاد کلان و بخش تولید است. اگرچه افزایش قیمت ارز به طور طبیعی باید به صادرات کشور کمک کند اما این اتفاق هم به دلیل موانع مختلف داخلی و خارجی و محدودیت‌های ناشی از تحریم‌ها در سال‌های گذشته به شکل معناداری رخ نداده و حتی تراز تجاری کشور را در سال گذشته به سمت یک شکاف عمیق و در جهت مدلت منفی سوق داد. احتمالاً باید مهمترین شوک‌های ارزی در اقتصاد ایران را در دهه ۹۰ دانست. در دهه قبل آن وضعیت از راه‌های خارجی تا حدود زیادی در ساحل آرامش قرار داشت و پیشبینی پذیری اقتصاد تا حدود زیادی امکان پذیر بود. اما در شروع دهه ۹۰ یعنی در زمان دولت دوم احمدی نژاد قیمت دلار از حدود ۱۰۰۰ تومان به یکباره و ظرف مدت کوتاهی تا ۲۵۰۰ تومان و بعد ۳۰۰۰ تومان افزایش یافت. این اتفاق به دلیل محدودیت‌های ایجاد شده و تحریم‌های نفتی و بانک مرکزی بود که از سوی آمریکا کلیک خورد. میانه دهه ۹۰ اما دوران تعلیق و رفع تحریم‌ها بود. حداقل سال‌های ۹۲ تا ۹۵ نرخ ارز در محدوده ۳۲۰۰ تا ۲۵۰۰ تومان تثبیت شده بود و به طبع با نلگر شدن نرخ ارز برای مهار تورم، سطح عمومی قیمت‌ها هم کنترل شد. البته به نظر می‌رسید این ثبات در میانه دهه ۹۰ به قیمت تعمیق رکود در اقتصاد حاصل شده بود و تورم انتظار می‌رآ به آینده پرتاب کرده بود. اتفاقی که با شروع تحریم‌های ثانویه آمریکا در دوران ترامپ رخ داد و شدیدترین شوک‌آرزی در دهه ۹۰ در سال‌های ۹۷ و ۹۸ به اقتصاد ایران تحمیل شد. دلار از قیمت ۴۰۰۰ تومان

رئیس‌سازمان برنامه و بودجه کشور از جهش چشمگیر رشد اقتصادی کشور در دولت سیزدهم، افزایش نرخ رشد سرمایه‌گذاری و نرخ رشد بخش نفت و گاز خیرداد.به گزارش ایسنا، داوود منظرودر صفحه‌خودش در فضای مجازی نوشت: در بین زیر بخش های اصلی اقتصاد، در حالی‌که متوسط رشد ارزش افزوده گروه صنایع و معادن (به‌جز استخراج نفت و گاز) در سال‌های ۱۳۹۷ تا ۱۳۹۹ برابر ۸.۲ درصد بود، متوسط این نرخ در سه سال دولت سیزدهم به هفت درصد رسید. وی با اشاره به جهش چشمگیر رشد اقتصادی کشور در دولت سیزدهم، اظهار کرد: در حالی‌که میانگین رشد اقتصادی در سه سال پایانی دولت دوازدهم منفی ۲.۰۵ درصد بود، رشد اقتصادی کشور با یک جهش چشمگیر در سال‌های ۱۴۰۰، ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲ به ترتیب به ۵.۵۶، ۵.۵۶ و نزدیک به شش درصد رسید. منظر همچنین متوسط رشد نفت و گاز در دولت سیزدهم را ۱۱.۴۶ درصد عنوان کرد و گفت: متوسط نرخ رشد بخش نفت و گاز هم از منفی ۱۶.۱ درصد در سال‌های ۱۳۹۷ تا ۱۳۹۹، به مثبت ۱۱.۴۶ درصد در سه سال اول دولت سیزدهم افزایش یافت. رئیس سازمان برنامه و بودجه در توضیح دیگری متوسط نرخ رشد گروه خدمات را مثبت ۵.۸ درصد در سه سال اول دولت سیزدهم عنوان و اظهار کرد: این نرخ منفی ۳.۱ درصد در سال‌های ۱۳۹۷ تا ۱۳۹۹ بود.

وی ادامه داد: مصوبه اول باعث شد که ما بتوانیم مبلغی حدود ۸ میلیارد دلار از مطالبات خودمان را وصول کنیم و این میسر نمی‌شد جز با توجه و کمک و نقش مهمی که ایشان در هیأت‌امنا ایفا می‌کردند. جناب رئیسی واقعاً حامی و پشتیبان مصوباتی بودند که ما پیشنهاد می‌دادیم و وقتی بحث یا مباحته‌ای بین ما و اعضای دولت یا مجلس و یا سایر اعضای هیأت‌امنا رخ می‌داد بعد از اینکه همه گفت و گو‌ها را می‌شنیدند جانب حق را می‌گرفتند حتی اگر آن موضعی که می‌گرفتند به نفع وزیر یا دولت نبود. در خصوص مطالبات صندوق از دولت هم معمولاً این بحث پیش می‌آمد که اینها استقراض به دولت است یا بخشش به دولت است و بحث‌های زیادی بین ما در می‌گرفت. در پایان رئیس‌جمهور با وجود اینکه رئیس دولت بود اما در این موارد همواره جانب حق و مردم را می‌گرفتند و منابع برداشت شده از صندوق را به عنوان استقراض می‌دانستند و معتقد بودند منابع صندوق توسعه ملی متعلق به همه مردم ایران است. جا دارد از این شهید عزیز در مورد موضوع دیگری هم تشکر کنیم، ما موضوع ماده‌ای را در برنامه هفتم دنبال می‌کردیم که بر اساس آن بتوانیم «صد میلیارد دلار» طلب صندوق را که دولت‌های مختلف دریافت کرده بودند بازستانی کنیم، موضوع با موافقت رئیس دولت و رئیس مجلس، این ماده تصویب شد ولی متأسفانه در روز ۲۹ فروردین ماه سال جاری در مجمع تشخیص مصلحت‌ت رأی کافی نیاورد که آقای رئیس‌جمهور هم خیلی ناراحت شدند و اگر این اتفاق می‌افتاد یک تحول عظیم هم در صندوق توسعه ملی و هم در کشور رخ می‌داد. وی ادامه داد: صندوق می‌توانست با این بند از طریق کار بخش خصوصی در میادین مشترک صد میلیارد دلار این صندوق بین نسلی را بگیرد.

رئیس‌جمهور و معاون اول نوشته‌شد که جلوی صندوق توسعه ملی را بگیرید و چنین خلافتی را از ما انتظار داشتند، اما رئیس‌جمهور ایستادند و از ما حمایت کردند و به تسهیلات گیرندگان گفتند چون شما از گرفته‌اید، باید ارز برگردانید. صندوق توسعه ملی، یک صندوق ارزی است و ما نمی‌توانیم صندوق را ریالی کنیم. ایشان کنار صندوق ایستاد و مقاومت کرد و ما پیروز شدیم و این پیروزی تنها از آن صندوق بیست مدیون حمایت‌های آقای رئیس‌جمهور و مقام معظم رهبری است که منابع ارزی صندوق به ریال تبدیل نشود و مدیون نظارتی است که حمایت کردند. مهدی غضنفری اظهار داشت: حتی در دورانی که من در وزارت بازرگانی بودم و ایشان مسئولیتی در قوه قضائیه داشتند گاهی وقت‌ها خدمت ایشان می‌رسیدیم. آن موقع هم نگاهشان حل مشکل به نفع مردم بود. این رفتار و منش ایشان نه اینکه فقط در دوران ریاست‌جمهوری یا در رأس هیأت‌امنا ی صندوق توسعه ملی شکل گرفته باشد؛ بلکه از قبل آن هم ما شاهد چنین منشی در شخصیت ایشان بودیم. افراد را جذب می‌کرد و به دلیل ملاحظت رخی و مهربانی و لبخندی که داشتند و اجازه می‌دادند که دیگران حرف‌هایشان را بزنند، مورد علاقه بسیاری از مردم بود. تلخ‌ترین حرف را اگر در جلسه می‌زدید ایشان وقتی می‌دیدند حقیقت است تحمل داشتند و می‌گفتند می‌کنند. می‌گویند چرا ناراحت می‌شوید؟ و از آن کلام دفاع درستی می‌کرد. خیلی مهم است که یک رئیس‌جمهور از انتقاد

ایجاد عدالت با اصلاح نظام مالیاتی مشاغل

بیان کرد: اما سیستم مالیات‌ستانی ما تا چند سال گذشته نواقص جدی داشته است و این نواقص باعث شده بود که فقط از بخش شفاف اقتصاد مثل کارمندان و کارگران مالیات به طور کامل اخذ جقدر در آمد دارند و متناسب با آن جقدر باید مالیات بپردازند و به این ترتیب در دولت سیزدهم با قوانین مصوب مجلس، زمینه اخذ مالیات از مشاغل خاص و کاهش شکاف مالیاتی مشاغل اتفاق افتاد. این نماینده مجلس یازدهم افزود: به همین دلیل با اصلاحات صورت گرفته بدون اینکه پایه‌های مالیاتی تغییر کند میزان مالیات دریافتی دولت بسیار افزایش پیدا کرد که این اقدامات از محل شناسایی

عضو کمیسیون امور داخلی کشور و شوراهایمجلس شورای اسلامی به بیان توضیحاتی درباره اصلاحات صورت گرفته در نظام مالیات‌ستانی و رفتن به سمت اخذ مالیات عادلانه از مشاغل پرداخت. رسول فرخی میکال عضو کمیسیون امور داخلی کشور و شوراهای مجلس شورای اسلامی در گفت وگو با مهر، درباره اصلاحات صورت گرفته در سیستم مالیات‌ستانی در چند سال گذشته برای رفتن به سمت اخذ مالیات عادلانه از مشاغل گفت: یکی از منابع درآمدی اصلی هر دولتی مالیات است و دولت‌ها در تمام کشورهای جهان با استفاده از منابع درآمدی مالیاتی خود را اداره می‌کنند. وی در ادامه

تجارت

یکشنبه ۶ خرداد ۱۴۰۳ • ۱۷:۰۴ لغت‌العده ۱۴۴۵ • شماره ۲۹۹۴
Sun • 26 May • 2024 • 8 page

سرمقاله

ناهمواری‌های پیش روی دولت چهاردهم

ادامه از صفحه یک... تحریم‌های شدید اقتصادی، رشد اقتصادی زیر یک درصد و تورم ۲۷ درصدی بکار خود پایان داد. شکاف طبقاتی از ۰.۲۶۵ تا اوایل دهه به حدود ۰.۴۰ افزایش یافت و رشد استهلاک سرمایه‌زا سرمایه‌ها گذاری پیشی گرفت. با این حال طی سال‌های اخیر هم روند تورم افزایش یافت و از سال ۱۳۹۷ روند به دو برابر میانگین بلندمدت یعنی حدود ۴۰ درصد رسید و طولانی‌ترین دوره تورمی اقتصاد ایران یعنی ۷ سال تورم بالاتر از روند بلندمدت شروع شده و همچنان افق روشنی از کنترل تورم مشاهده نمی‌شود. در سال ۱۴۰۳ حوادث عجیبی رخ دادند بطوریکه از کاهش ۲۰ درصدی ارزش پول ملی اوایل سال جاری، التهاب منطقه و جنگ حماس و رژیم اشغالگر و مساله ورود ایران، تا شهادت رئیس‌جمهور و الزام برگزاری زنده‌نگام ریاست‌جمهوری و در ادامه بحث انتخابات آمریکا در نوامبر که همگی حکایت از تغییرات و تحولات مکرر و نااطمینانی دارد. دولت سیزدهم هم در حوزه اقتصاد وعده‌هایی داده بود که نکات مثبت و منفی رقم زد. در بهبود محیط کسب و کار، سیاست تولید مسکن، انضباط مالی و برخورد جدی با موسسات مالی مساله دار اقداماتی داشت اما درباره بحث رونق بازار سرمایه، کنترل تورم و کاهش شکاف طبقاتی و فقر کارنامه قابل دفاعی حاصل نشد. به رغم تحرکاتی در بهبود دیپلماسی اقتصادی به ویژه در منطقه، مساله رفع تحریم‌ها بالا تکلیف‌ماند. سیاست‌های ارزی اشتباه بانک مرکزی در کنار افزایش لجام گسیخته نرخ بهره (نرخ اوراق) در اقتصاد موجب شده که شاهد اتلاف منابع ارزی در کنار تحمیل رکود و کاهش خاشبه سود بنگاه‌های اقتصادی باشیم. بنابر این همچنان متعقد کار دولت چهاردهم بسیار سخت خواهد بود و نحوه مواجهه دولت آینده با نازاری‌های در حال افزایش اقتصاد کلان، اصلاحات ساختاری و مهار تورم بسیار پیچیده و مشکل‌است. دولت سیزدهم نسبت به اصلاحات ساختاری و نهادی در جهت کنترل نازاری‌های اقتصاد کلان تغلل داشت، باید منتظر ماند و دید آیا دولت آینده در این خصوص حاضر به تصمیمات سخت خواهد شد؟ قطعاً مسیر مهم تورم‌سنجین از کنترل نازاری‌های اقتصاد کلان و کنترل کسری‌های بودجه عبور می‌کند و در سال جاری مناسهات بیشتر بر سیاست‌های پولی اتکا شده و به اصلاحات بخش واقعی و مالی چندین بها داده نشده بنابراین کنترل ماندگار تورم دور از انتظار است. همچنین باید سهم تحولات بین‌المللی به ویژه انتخابات آمریکا و بحث شدت یا کاهش تحریم‌های اقتصادی و نفتی را باید در معادلات اقتصاد کلان مدنظر داشت. بنابر این دولت آینده هم در بعد داخلی و لزوم بهبود محیط اقتصاد کلان و کنترل نازاری‌های اقتصاد کلان و هم در بعد بین‌المللی و کاهش شدت تحریم‌های اقتصادی کار سختی در پیش رو خواهد داشت.

یادداشت

اسرائیل چگونه به عامل در دسر آمریکا

تبدیل شده است؟

ادامه از صفحه یک... که به هر ترتیب اوضاع را کنترل کند. در این راستا نتانیاهو در اسرائیل به دنبال آن بوده که جنگ غزه را ادامه دهد تا در نهایت بتواند حیات سیاسی خود را تضمین کند که این مساله در درون کابینه اسرائیل هم با مشکلات زیادی روبه‌رو است. این در حالست که مساله حملات حزب الله لبنان و بهره‌رنده به انضمام بر گزاری تظاهرات گسترده در آمریکا و اروپا به ضرر نخست‌وزیر اسرائیل تمام شده است.

از سوی دیگر بحث صدور حکم دیوان کیفری بین‌المللی هم مطرح شده و در این راستا ژو باو در خصوص احتمال بازداشت نتانیاهو و سب آمریکا کاملاً هماهنگ است. به همین جهت نخست‌وزیر اسرائیل و کابینه وی و حتی لابی یهود در ایالات متحده به دنبال آن هستند که بتوانند ترامپ را روی کار بیاورند. لذا آمریکا اصرار دارد سه نوع بحران در خاورمیانه برای انتخاب مجدد جو بایدن و شکست نتانیاهو را در راستای یکدیگر پیگیری کند. نخست، پایان جنگ غزه است و دوم توافق با عربستان است اما ریاض به دنبال آن خواهد بود که با کابینه بعد از نتانیاهو وارد عادی‌سازی روابط با اسرائیل شود. سوم هم توافق نانوتی میان ایران و آمریکا است که تنش در منطقه، جنوب لبنان، تنگه باب‌المندب و دریای سرخ را کاهش دهد؛ چرا که اگر این مسائل در منطقه حل نشود، دم‌کرات‌ها باید به هر ترتیب در انتخابات ریاست‌جمهوری آینده به جمهوری خواهان جواب پس بدهند و بگویند که چرا با وجود نیروی دریایی قدرتمند، در دریای سرخ یا مشکل روبه‌رو شده‌اند. نکته مهم این است که نتانیاهو برخلاف سیاست‌های غرب و شرق در حال ادامه جنگ در رفح و غزه است و در این راستا مخالفت‌های هم علیه وی در داخل کابینه صورت گرفته که همین مساله برای وی مشکلاتی را به وجود آورده است. این در حالست که بعضی سیاست‌مداران اسرائیلی هم از حمایت آمریکا طرفداری می‌کنند و در این مسیر نیاز به این حمایت دارند. مساله دیگر این است که دو خواسته فملی عربستان از آمریکا هم از شروع فعالیت علنی هسته‌ای و همچنین تضمین‌های امنیتی و دفاعی مطرح شده که بخشی از آن به درخواست ریاض در برابر ایران برای ایجاد موازنه قلمداد می‌شود. به نظرم تضمین‌های امنیتی و دفاعی مورد نظر عربستان توسط آمریکا به عنوان یک قرارداد دو جانبه که پیش‌ش شرط عادی‌سازی روابط با اسرائیل به حساب می‌آید و به زودی امضا خواهد شد که بخشی از آن به کم شدن نفوذ چین در منطقه برمی‌گردد. در کل باید گفت واشنگتن به دنبال آن است که در منطقه آرامش برقرار شود و در این میان مسیر قبیل و بعد از انتخابات ریاست‌جمهوری آمریکا برای کاخ سفید حائز اهمیت بوده و در دستور کار قرار دارد؛ به گونه‌ای که به زعم واشنگتن دو رقیب آن یعنی چین و روسیه به سرعت در حال عبور از برخی مسائل هستند و در این میان ایالات متحده معتقد است که اسرائیل به یک بازاضافی جدی تبدیل شده است اما عربستان سعودی برای ایالات متحده منافع خاص خود را دارد و حتی دم‌کرات‌ها هم در سال‌های گذشته همیشه با نتانیاهو مشکل داشتند و حالا هم با همین روند روبه‌رو هستند.

رئیس‌سازمان برنامه و بودجه کشور از جهش چشمگیر رشد اقتصادی کشور در دولت سیزدهم، افزایش نرخ رشد سرمایه‌گذاری و نرخ رشد بخش نفت و گاز خیرداد.به گزارش ایسنا، داوود منظرودر صفحه‌خودش در فضای مجازی نوشت: در بین زیر بخش های اصلی اقتصاد، در حالی‌که متوسط رشد ارزش افزوده گروه صنایع و معادن (به‌جز استخراج نفت و گاز) در سال‌های ۱۳۹۷ تا ۱۳۹۹ برابر ۸.۲ درصد بود، متوسط این نرخ در سه سال دولت سیزدهم به هفت درصد رسید. وی با اشاره به جهش چشمگیر رشد اقتصادی کشور در دولت سیزدهم، اظهار کرد: در حالی‌که میانگین رشد اقتصادی در سه سال پایانی دولت دوازدهم منفی ۲.۰۵ درصد بود، رشد اقتصادی کشور با یک جهش چشمگیر در سال‌های ۱۴۰۰، ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲ به ترتیب به ۵.۵۶، ۵.۵۶ و نزدیک به شش درصد رسید. منظر همچنین متوسط رشد نفت و گاز در دولت سیزدهم را ۱۱.۴۶ درصد عنوان کرد و گفت: متوسط نرخ رشد بخش نفت و گاز هم از منفی ۱۶.۱ درصد در سال‌های ۱۳۹۷ تا ۱۳۹۹، به مثبت ۱۱.۴۶ درصد در سه سال اول دولت سیزدهم افزایش یافت. رئیس سازمان برنامه و بودجه در توضیح دیگری متوسط نرخ رشد گروه خدمات را مثبت ۵.۸ درصد در سه سال اول دولت سیزدهم عنوان و اظهار کرد: این نرخ منفی ۳.۱ درصد در سال‌های ۱۳۹۷ تا ۱۳۹۹ بود.

رئیس‌سازمان برنامه و بودجه کشور از جهش چشمگیر رشد اقتصادی کشور در دولت سیزدهم، افزایش نرخ رشد سرمایه‌گذاری و نرخ رشد بخش نفت و گاز خیرداد.به گزارش ایسنا، داوود منظرودر صفحه‌خودش در فضای مجازی نوشت: در بین زیر بخش های اصلی اقتصاد، در حالی‌که متوسط رشد ارزش افزوده گروه صنایع و معادن (به‌جز استخراج نفت و گاز) در سال‌های ۱۳۹۷ تا ۱۳۹۹ برابر ۸.۲ درصد بود، متوسط این نرخ در سه سال دولت سیزدهم به هفت درصد رسید. وی با اشاره به جهش چشمگیر رشد اقتصادی کشور در دولت سیزدهم، اظهار کرد: در حالی‌که میانگین رشد اقتصادی در سه سال پایانی دولت دوازدهم منفی ۲.۰۵ درصد بود، رشد اقتصادی کشور با یک جهش چشمگیر در سال‌های ۱۴۰۰، ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲ به ترتیب به ۵.۵۶، ۵.۵۶ و نزدیک به شش درصد رسید. منظر همچنین متوسط رشد نفت و گاز در دولت سیزدهم را ۱۱.۴۶ درصد عنوان کرد و گفت: متوسط نرخ رشد بخش نفت و گاز هم از منفی ۱۶.۱ درصد در سال‌های ۱۳۹۷ تا ۱۳۹۹، به مثبت ۱۱.۴۶ درصد در سه سال اول دولت سیزدهم افزایش یافت. رئیس سازمان برنامه و بودجه در توضیح دیگری متوسط نرخ رشد گروه خدمات را مثبت ۵.۸ درصد در سه سال اول دولت سیزدهم عنوان و اظهار کرد: این نرخ منفی ۳.۱ درصد در سال‌های ۱۳۹۷ تا ۱۳۹۹ بود.

رئیس‌سازمان برنامه و بودجه کشور از جهش چشمگیر رشد اقتصادی کشور در دولت سیزدهم، افزایش نرخ رشد سرمایه‌گذاری و نرخ رشد بخش نفت و گاز خیرداد.به گزارش ایسنا، داوود منظرودر صفحه‌خودش در فضای مجازی نوشت: در بین زیر بخش های اصلی اقتصاد، در حالی‌که متوسط رشد ارزش افزوده گروه صنایع و معادن (به‌جز استخراج نفت و گاز) در سال‌های ۱۳۹۷ تا ۱۳۹۹ برابر ۸.۲ درصد بود، متوسط این نرخ در سه سال دولت سیزدهم به هفت درصد رسید. وی با اشاره به جهش چشمگیر رشد اقتصادی کشور در دولت سیزدهم، اظهار کرد: در حالی‌که میانگین رشد اقتصادی در سه سال پایانی دولت دوازدهم منفی ۲.۰۵ درصد بود، رشد اقتصادی کشور با یک جهش چشمگیر در سال‌های ۱۴۰۰، ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲ به ترتیب به ۵.۵۶، ۵.۵۶ و نزدیک به شش درصد رسید. منظر همچنین متوسط رشد نفت و گاز در دولت سیزدهم را ۱۱.۴۶ درصد عنوان کرد و گفت: متوسط نرخ رشد بخش نفت و گاز هم از منفی ۱۶.۱ درصد در سال‌های ۱۳۹۷ تا ۱۳۹۹، به مثبت ۱۱.۴۶ درصد در سه سال اول دولت سیزدهم افزایش یافت. رئیس سازمان برنامه و بودجه در توضیح دیگری متوسط نرخ رشد گروه خدمات را مثبت ۵.۸ درصد در سه سال اول دولت سیزدهم عنوان و اظهار کرد: این نرخ منفی ۳.۱ درصد در سال‌های ۱۳۹۷ تا ۱۳۹۹ بود.

رئیس‌سازمان برنامه و بودجه کشور از جهش چشمگیر رشد اقتصادی کشور در دولت سیزدهم، افزایش نرخ رشد سرمایه‌گذاری و نرخ رشد بخش نفت و گاز خیرداد.به گزارش ایسنا، داوود منظرودر صفحه‌خودش در فضای مجازی نوشت: در بین زیر بخش های اصلی اقتصاد، در حالی‌که متوسط رشد ارزش افزوده گروه صنایع و معادن (به‌جز استخراج نفت و گاز) در سال‌های ۱۳۹۷ تا ۱۳۹۹ برابر ۸.۲ درصد بود، متوسط این نرخ در سه سال دولت سیزدهم به هفت درصد رسید. وی با اشاره به جهش چشمگیر رشد اقتصادی کشور در دولت سیزدهم، اظهار کرد: در حالی‌که میانگین رشد اقتصادی در سه سال پایانی دولت دوازدهم منفی ۲.۰۵ درصد بود، رشد اقتصادی کشور با یک جهش چشمگیر در سال‌های ۱۴۰۰، ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲ به ترتیب به ۵.۵۶، ۵.۵۶ و نزدیک به شش درصد رسید. منظر همچنین متوسط رشد نفت و گاز در دولت سیزدهم را ۱۱.۴۶ درصد عنوان کرد و گفت: متوسط نرخ رشد بخش نفت و گاز هم از منفی ۱۶.۱ درصد در سال‌های ۱۳۹۷ تا ۱۳۹۹، به مثبت ۱۱.۴۶ درصد در سه سال اول دولت سیزدهم افزایش یافت. رئیس سازمان برنامه و بودجه در توضیح دیگری متوسط نرخ رشد گروه خدمات را مثبت ۵.۸ درصد در سه سال اول دولت سیزدهم عنوان و اظهار کرد: این نرخ منفی ۳.۱ درصد در سال‌های ۱۳۹۷ تا ۱۳۹۹ بود.

رئیس‌سازمان برنامه و بودجه کشور از جهش چشمگیر رشد اقتصادی کشور در دولت سیزدهم، افزایش نرخ رشد سرمایه‌گذاری و نرخ رشد بخش نفت و گاز خیرداد.به گزارش ایسنا، داوود منظرودر صفحه‌خودش در فضای مجازی نوشت: در بین زیر بخش های اصلی اقتصاد، در حالی‌که متوسط رشد ارزش افزوده گروه صنایع و معادن (به‌جز استخراج نفت و گاز) در سال‌های ۱۳۹۷ تا ۱۳۹۹ برابر ۸.۲ درصد بود، متوسط این نرخ در سه سال دولت سیزدهم به هفت درصد رسید. وی با اشاره به جهش چشمگیر رشد اقتصادی کشور در دولت سیزدهم، اظهار کرد: در حالی‌که میانگین رشد اقتصادی در سه سال پایانی دولت دوازدهم منفی ۲.۰۵ درصد بود، رشد اقتصادی کشور با یک جهش چشمگیر در سال‌های ۱۴۰۰، ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲ به ترتیب به ۵.۵۶، ۵.۵۶ و نزدیک به شش درصد رسید. منظر همچنین متوسط رشد نفت و گاز در دولت سیزدهم را ۱۱.۴۶ درصد عنوان کرد و گفت: متوسط نرخ رشد بخش نفت و گاز هم از منفی ۱۶.۱ درصد در سال‌های ۱۳۹۷ تا ۱۳۹۹، به مثبت ۱۱.۴۶ درصد در سه سال اول دولت سیزدهم افزایش یافت. رئیس سازمان برنامه و بودجه در توضیح دیگری متوسط نرخ رشد گروه خدمات را مثبت ۵.۸ درصد در سه سال اول دولت سیزدهم عنوان و اظهار کرد: این نرخ منفی ۳.۱ درصد در سال‌های ۱۳۹۷ تا ۱۳۹۹ بود.

رئیس‌سازمان برنامه و بودجه کشور از جهش چشمگیر رشد اقتصادی کشور در دولت سیزدهم، افزایش نرخ رشد سرمایه‌گذاری و نرخ رشد بخش نفت و گاز خیرداد.به گزارش ایسنا، داوود منظرودر صفحه‌خودش در فضای مجازی نوشت: در بین زیر بخش های اصلی اقتصاد، در حالی‌که متوسط رشد ارزش افزوده گروه صنایع و معادن (به‌جز استخراج نفت و گاز) در سال‌های ۱۳۹۷ تا ۱۳۹۹ برابر ۸.۲ درصد بود، متوسط این نرخ در سه سال دولت سیزدهم به هفت درصد رسید. وی با اشاره به جهش چشمگیر رشد اقتصادی کشور در دولت سیزدهم، اظهار کرد: در حالی‌که میانگین رشد اقتصادی در سه سال پایانی دولت دوازدهم منفی ۲.۰۵ درصد بود، رشد اقتصادی کشور با یک جهش چشمگیر در سال‌های ۱۴۰۰، ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲ به ترتیب به ۵.۵۶، ۵.۵۶ و نزدیک به شش درصد رسید. منظر همچنین متوسط رشد نفت و گاز در دولت سیزدهم را ۱۱.۴۶ درصد عنوان کرد و گفت: متوسط نرخ رشد بخش نفت و گاز هم از منفی ۱۶.۱ درصد در سال‌های ۱۳۹۷ تا ۱۳۹۹، به مثبت ۱۱.۴۶ درصد در سه سال اول دولت سیزدهم افزایش یافت. رئیس سازمان برنامه و بودجه در توضیح دیگری متوسط نرخ رشد گروه خدمات را مثبت ۵.۸ درصد در سه سال اول دولت سیزدهم عنوان و اظهار کرد: این نرخ منفی ۳.۱ درصد در سال‌های ۱۳۹۷ تا ۱۳۹۹ بود.